

2007:17

Interpellation av Jan Valeskog (s) om kommunfullmäktiges och trafiknämndens arbetsformer m.m.

Dnr 014-682/2007

Datumen 12:e och 13:e februari var två mycket trista datum för det politiska arbetet i Stockholms stad. På kommunfullmäktigesammanträdet den 12 februari fick de flesta i fullmäktige ett nytt ärende som ingen har haft möjlighet att diskutera i sina partigrupper innan fullmäktigesammanträdet. Detta då det skickades ut så sent som till fredagen den 9:e februari. Ärendet var mycket omfattande och handlade om ”policys för upphandling och konkurrensutsättning”. Ett viktigt ämne som självklart de politiska grupperingarna borde få ha möjlighet att diskutera. Detta medgavs inte i detta fall.

När undertecknad tog upp detta missförhållande och den unika hanteringen i detta ärende på sammanträdet fick jag till svar av finansborgarrådet att ”det var ett misstag och att ärendet skulle återremitteras”. Därefter vidtog en palaver som slutade med att finansborgarrådet ändå vidhöll att ärendet skulle beslutas samma dag. Plötsligt var det med avsikt att ärendet skulle behandlas med detta korta varsel. Oppositionen tvingades då istället själva minoritetsremittera ärendet. Detta utan att någon sedvanlig debatt genomfördes som annars är normalt vid en minoritetsåterremiss.

Enligt kommunallagen är denna hantering teoretiskt sett möjlig men har i Stockholm aldrig genomförts på detta sätt. Endast om en stor politisk enighet har funnits i ärendet och under förutsättning att ärendet var färdigberett har det skett vid enstaka tillfällen i historien. Inget av dessa kriterier var uppfyllda i detta fall.

Dagen efter detta inträffade en liknande händelse i trafiknämnden. Ett hemligt ärende om ”upphandling av parkeringsövervakningen” behandlades. Här begärde oppositionen att upphandlingsunderlaget skulle redovisas för nämnden då texten var mycket kortfattad och i praktiken undermålig. Trots en lika kortfattade muntlig redovisning fick inte nämnden svar på grundläggande frågor, bland annat om hur bedömningen och poängsättning vid upphandlingen skulle

ske av pris jämfört med ett antal kvalitetsaspekter som till exempel frekvens på övervakningen, på hur trafikfarliga parkeringsförseelser skulle hanteras visavi mindre farliga parkeringsförseelser, antalet anställda och arbetsförhållanden, om parkeringsbolaget skulle få lägga anbud, etc.

Om prisfaktorn får den främsta tyngden och kvalitetsaspekterna får stå tillbaka kommer som resultat 100 tals mer eller mindre seriösa företag lämna anbud. Den med det lägsta anbudet får jobbet. Just detta hände senast när de borgerliga genomförde en upphandling av parkeringsövervakningen våren 2002, då ett mindre seriöst företag, Prime Security, fick anbudet, för att strax därefter gå i konkurs. Därefter lämnade huvudägaren av bolaget landet med skattemyndigheten i hälarna.

Nu kan detta hända igen utan att politikerna får möjlighet att agera. Stadsbyggnads- och trafikborgarrådet vägrade låta nämnden att få ta del av upphandlingsunderlaget, varken på denna nämnd eller vid senare tillfälle under våren, vilket hade varit ett alternativ.

Det är oerhört viktigt av trafiksäkerhetsskäl och legitimitetsskäl att sådana här frågor hanteras seriöst. Fortsätter de borgerliga på den inslagna vägen sedan 2002 riskerar rena skojarföretag få uppdraget då de bjuder lägsta pris för att få ta över entreprenaden. Som i de flesta kommunala utförsäljningar är de ekonomiska riskerna att ta över ett sådana entreprenader, även till lågt pris, i princip obefintlig. Företaget får säkra inkomster till bestämda tider, inga investeringar, endast löneutbetalningar i efterskott. Ett i stort sett riskfritt projekt till säkra pengar.

En uppenbar fara är också att om ett oseriöst företag tar över så riskerar det innebära att flertalet av stadens 200 parkeringsvakter avstår från att gå över till företaget. Staden får då mycket stora kostnader för övertalighet. En hård politisk styrning som detta av en upphandling ökar risken. Att undanhålla de förtroendevalda som har att hantera upphandlingarna viktiga fakta är ett tecken på politisk styrning och i värsta fall ett tecken på en hårt politisk styrd förvaltningsledning.

Som inte detta var nog vägrade dessutom det ansvariga borgarrådet låta en bordläggning genomföras. Detta är mot den praxis som gällt i tiotals år i staden och som den nuvarande oppositionen alltid respekterat. Undantag från detta kan medges om det är ett viktigt datum som skall hållas eller att en omständighet i ärendet finns som innebär att staden förlorar pengar på en fördröjning. Så var det inte i detta fall. Här hade inte ens underlaget för upphandlingen färdigställts utan skulle vara klar senare i mars 2007 ! Borgarrådet hänvisade till facket, att deras främsta intresse var att beslut togs på sammanträdet. Detta var inte korrekt. Fackets främsta intresse är att upphandlingen sker på ett

kvalitativt sätt vilket det ansvariga borgarrådet, som framgår ovan, vägrade låta nämnden värdera och ta ställning till.

På sammanträdet utlovades dock att nämnden, efter begäran, skulle få se upphandlingsunderlaget för städning i stadsdelarna, vid kommande sammanträde. Här byttes plötsligt princip. Att få se samtliga upphandlingsunderlag har varit en praxis för samtliga stadsdelsnämnder om det funnits politiskt intresse av detta hos hela eller delar av nämnden.

Bägge dessa händelser visar att högeralliansen behöver diskutera och svara på hur man ser på och värderar det politiska arbete som hundratals förtroendevalda lägger ner på sin fritid. Det är finansborgarrådet som är ytterst ansvarig för arbetsformerna i kommunfullmäktige och över hur enskilda borgarråd eventuellt missköter sina uppdrag. Följande frågor om arbetsformerna i kommunfullmäktige och trafiknämnden vill jag därför ställa till ansvarigt borgarråd:

1. Anser du att det var ett misstag, eller inte, att ett mycket omfattande ärende om policys för upphandling och konkurrensutsättning, togs upp till behandling endast knappt tre dagar efter att fullmäktiges ledamöter fick ta del av detta?
2. Om du anser att det var ett misstag, varför drogs inte ärendet tillbaka av majoriteten?
3. Nu blev ärendet återmitterat utan att någon debatt genomfördes. Det gör att kommunstyrelsen inte kan ha någon klar uppfattning om vad återremissen egentligen handlar om, när reservationstexterna inte kunde diskuteras. Vilket ansvar har du för detta?
4. Kommer detta ske vid fler tillfällen, att ärenden liknande denna och där stora meningsskiljaktigheter finns, med tillhörande utökad dagordning, översändas till kommunfullmäktige endast tre dagar innan sammanträdet?
5. Anser du att om en enig opposition önskar få ta del av upphandlingsunderlaget i en nämnd, utskickat separat eller i pärmar i sammanträdeslokalen, skall ha denna möjlighet?
6. Anser du att det är nämndens ordförande eller förvaltningen som innan utskick skall avgöra vilket material som skall bifogas ärendena?
7. Ser du någon risk för att när det uppfattas ske censur av nämndärenden, att det även kan skapa ett misstroende mellan opposition och förvaltningsledning?
8. Anser du att det skall finnas rättighet att bordlägga ett nämndärende åtminstone en gång, om det inte medför några negativa administrativa förseningar eller fördyringar av ärendet?

9. Anser Du att majoritetens agerande vid kommunfullmäktige den 12 februari och på trafiknämndens sammanträde den 13 februari underlättar eller försvårar fritidspolitikernas arbete?

Stockholm den 19 februari 2007

Jan Valeskog